

85de Møde.

Fredag den 2. Februar Kl. 14.

Første Næstformand (Vanggaard): I Skrivelse af Dags Dato meddeler Ministeren for Landbrug og Fiskeri, at han ønsker her i Tinget at fremsætte:

Forslag til Lov om Fremskaffelse af indenlandske Brændselsmaterialer og

Forslag til Lov om Laan til Opførelse af Ensilagebeholdere ved Landbrugsejendomme.

Udvalget angaaende Forslag til Lov om Tillæg til Lov af 13. April 1938 (Nr. 135—1939) om Handel med Foder- og Gødningsstoffer samt Grundforbedringsmidler har afgivet Betænkning over nævnte Lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fremsettelse af Lovforslag.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Jeg har den Ære for det høje Folketing at fremsætte *Forslag til Lov om Fremskaffelse af indenlandske Brændselsmaterialer.*

Under normale Forhold er Forskellen mellem Prisen paa Tørv, som fremstilles her i Landet, og Brunkul, som brydes her i Landet, og Prisen paa udenlandske Brændselsmaterialer som Kul og Koks saaledes, at det ikke er alt for let for de indenlandske Brændselsmaterialer at konkurrere med de udenlandske. Det er ogsaa derfor, man under normale Forhold ikke udnytter de meget store Reserver, der ligger i vore Tørvemoser og Brunkulslejer, og det kan maaske ogsaa være rigtigt, for saa har man dem jo til Raadighed, naar unormale Forhold indtræffer.

Under sidste Krig, da Tilførselsvanskelighederne med Hensyn til Kul og Koks var store og Prisen efterhaanden blev høj,

gik man over til en stærk Udnyttelse af vore Tørvemoser og Brunkulslejer. Der er meget, der tyder paa, at Udviklingen af disse Vanskeligheder under denne Krig foregaar i meget hurtigere Tempo end under sidste Krig, saaledes at vi allerede nu til Sommer vil komme i den Situation, at vi maa udnytte baade Brunkulslejer og Tørvemoser i betydelig Udstrækning. Det er allerede begyndt at blive vanskeligt med Tilførselen af Kul og Koks udefra — hertil bidrager naturligvis ogsaa de Isvanskeligheder, der er for Tiden —, og Priserne har udviklet sig i opadgaaende Retning, navnlig paa Grund af Fragternes kolossale Stigning. Det vil derfor være rigtigt allerede nu at forberede en betydelig udvidet Produktion af Tørv og Brunkul, og dersom en saadan Produktion rigtig skal komme i Gang i Sommer, maa den tilrettelægges tidligt paa Foraaret.

Paa denne Baggrund har man behandlet Spørgsmaalet i Brændselsnævnet og Det erhvervsøkonomiske Raad, og fra begge disse Institutioner har jeg modtaget Indstilling om Gennemførelse af en Lov, indeholdende Bestemmelse om Ret til Ekspropriation af Brunkulslejer, Areal til Vej- og Sporforbindelse, Læggeplads m. v. og Bestemmelse om, at der kan gives Pant i Tørv og Brunkul samt Maskiner og Redskaber til Fremstilling af disse Varer for derigennem at lette Adgangen til privat Udnyttelse af Tørvemoser og Brunkulslejer. Endvidere henstilles det, at der gives Ret til at udstede Forbud mod Optagning af og Handel med Brunkul, ikke for at hindre private i at foretage noget saadant, naar det foregaar paa forsvarlig og rational Maade, men for at der ikke skal ske Misbrug af disse Lejer og man skal køre frem og tilbage med disse Brændselsvarer, der jo ikke er de allerbedste, saa at det bliver alt for dyrt; derfor skal der naturligvis kunne gives Dispensation fra dette Forbud, hvor man anser det for rigtigt.

Det Forslag, jeg her skal anbefale, er altsaa udarbejdet efter Indstilling fra disse to Institutioner og efter de af dem angivne Retningslinier, og det er i ret nøje Overensstemmelse med den Lovgivning, man havde om disse Forhold under sidste Krig.

De vigtigste Bestemmelser findes i § 2, som gaar ud paa, at det Brændselsudvalg,